

Πολλά είναι τα σημάδια που τον τελευταίο καιρό μαρτυρούν ότι ο κλάδος των κατασκευών βρίσκεται σε στάδιο μεγάλης ύφεσης. Ειδικότερα, όπως δείχνουν οι καταγραφές του ΤΕΕ, όσον αφορά τα έσοδα από μελέτες και επιβλέψεις, ο ρυθμός αύξησής τους, από θετικός που ήταν πριν λίγους μήνες παρουσιάζει πλέον –με την έλευση του νέου χρόνου– πραγματική καθίζηση.

Συγκεκριμένα, ενώ ο Σεπτέμβριος και ο Οκτώβριος 2008 έκλεισαν με θετικό πρόσημο (12% και 14%) σε σύγκριση με τους αντίστοιχους μήνες του 2007, οι επόμενοι μήνες, Νοέμβριος και Δεκέμβριος 2008, παρουσίασαν μια

στικά, των ειδικών της κτηματαγοράς εκτιμά ότι η κρίση θα διαρκέσει από ένα έως τρία χρόνια. Αυτή η εκτίμηση των ειδικών δεν απέχει και πολύ από την αντίστοιχη εκτίμηση σχετικής μελέτης του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ) στην οποία επισημαίνεται, μεταξύ άλλων, ότι «η μέση διάρκεια της κρίσης στις τιμές των ακινήτων είναι τεσσεράμισι χρόνια, ενώ η μείωση της αξίας τους φτάνει το 30%».

Δυσμενή στοιχεία παρουσιάζουν και οι εργοληπτικές επιχειρήσεις δημόσιων έργων. Όπως ανακοίνωσε πρόσφατα ο ΣΑΤΕ, σύμφωνα με μια πρώτη επεξεργασία των δημοσιευμένων ισολογισμών των εργοληπτικών εταιρειών του ΜΕΕΠ,

ΤΕΕ: Ο «Φάκελος Έργου» πρόταση διεξόδου από την κρίση

Παγιώνεται η ύφεση στις κατασκευές

μείωση κατά 12%, ενώ τον Ιανουάριο του 2009 η μείωση παρουσίασε μια «βουτιά» που φτάνει στο 52%, σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2007!

Η κρίση αυτή έχει ως αποτέλεσμα να έχουμε μαζικές απολύσεις πολιτικών μηχανικών και αρχιτεκτόνων από τεχνικά γραφεία, ενώ συμπαρασύρει και χιλιάδες άλλες επιχειρήσεις. Ενδεικτικά, μπορούμε να αναφέρουμε ότι οι τσιμεντοβιομηχανίες καταγράφουν, ήδη, απώλειες της τάξης του 25%, ενώ οι μάντρες δομικών υλικών ζουν τη χειρότερη πτώση του τζίρου τους εδώ και 30 χρόνια.

Σύμφωνα με έρευνα του Τμήματος Στατιστικής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, μεταξύ ειδικών της κτηματαγοράς, οι κατασκευές νέων κατοικιών έχουν μειωθεί σημαντικά, ενώ οι πωλήσεις έχουν μειωθεί κατά 50-70%, δημιουργώντας έτσι ένα πλεόνασμα προσφοράς, αφού εκτιμάται πως τουλάχιστον 200.000 νεόδομητες κατοικίες σε όλη τη χώρα παραμένουν αδιάθετες.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία της έρευνας, το 49,1% των ειδικών της ελληνικής κτηματαγοράς εκτιμά ότι η πορεία της αγοράς των κατοικιών τους επόμενους έξι μήνες θα είναι χειρότερη σε σχέση με το προηγούμενο εξάμηνο. Το βασικό ερώτημα που τίθεται τώρα και απασχολεί τους εμπλεκόμενους στην κτηματαγορά είναι η διάρκεια της κρίσης. Σύμφωνα με την έρευνα του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, το μεγαλύτερο ποσοστό των ειδικών (37,14%) εκτιμά ότι η κρίση θα διαρκέσει δύο χρόνια. Ποσοστό περίπου 23% εκτιμά ότι η κρίση θα διαρκέσει έναν χρόνο, ενώ το 80%, αθροι-

προκύπτει σημαντική επιδείνωση του δείκτη υποχρεώσεων/κύκλου εργασιών κατά την περίοδο 2004-2007 για το σύνολο των εταιρειών και ιδιαίτερα για τις εταιρείες από την 3η έως την 6η τάξη (από 35-40% το 2004, σε 60-65% το 2007).

Σύσσωμες οι οργανώσεις των Εργοληπτών Δημοσίων Έργων ζήτησαν αύξηση του ΠΔΕ, ενώ ο υπουργός ΠΕΧΩΔΕ, Γ. Σουφλιάς, απαντώντας σε σχετικές ερωτήσεις δημοσιογράφων δήλωσε: «Αυτή η συζήτηση είχε γίνει πριν κατατεθεί ο προϋπολογισμός. Στον προϋπολογισμό έχουν αυξηθεί οι δαπάνες για τις δημόσιες επενδύσεις. Εάν υπάρξουν δυνατότητες απορρόφησης, τότε το συζητάμε να έχουμε μεγαλύτερη αύξηση των σχετικών δαπανών».

Η ΠΕΣΕΔΕ με επιστολή που απέστειλε στον υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, Γ. Παπαθανασίου, ζητά την αύξηση κατά 1 δισ. ευρώ του ΠΔΕ για να εκτελεστούν μικρά έργα, κυρίως στην Περιφέρεια, με τις διαδικασίες του προγράμματος «Θησέας», με στόχο την αναζωογόνηση των τοπικών αγορών και την ανακοπή των συνεπειών της οικονομικής κρίσης.

Το ίδιο «φάρμακο» για την οικονομική κρίση, δηλαδή την αύξηση των δημόσιων έργων, φαίνεται πως χρησιμοποιούν και άλλες χώρες. Για παράδειγμα, η γερμανική κυβέρνηση στις 13-1-2009 παρουσίασε το μεγαλύτερο «πακέτο» στήριξης στην ιστορία της χώρας, ύψους 50 δισ. ευρώ, από το οποίο τα 18 έως 20 δισ. ευρώ θα διατεθούν για κατασκευή και συντήρηση δρόμων και αυτοκινητοδρόμων, εκσυγχρονισμό του σιδηροδρομικού δικτύου, ανακαίνιση σχολικών κτιρίων και πανεπιστημιακών ιδρυμάτων, ενίσχυση έρευνας κ.ά.

Με στόχο να μη χαθεί ούτε ένα ευρώ από το ΕΣΠΑ και να προχωρήσει η εκτέλεση των έργων, με την απαραίτητη διαφάνεια, το ΤΕΕ, με επιστολή του προέδρου του, **Γιάννη Αλαβάνου**, προς τον υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, **Γιάννη Παπαθανασίου**, του διαβιβάζει τις προτάσεις του σχετικά με την προετοιμασία του «Φακέλου του έργου», τη σύνταξη του οποίου θέτει ως προϋπόθεση ο νόμος 3316/05 για την ορθή επιλογή και πραγματοποίηση των τεχνικών έργων.

«Είναι γεγονός», τονίζει ο πρόεδρος του ΤΕΕ «ότι στην Ελλάδα σήμερα υπάρχει τεράστιο πλήθος αναγκών, μεγάλο μέρος των οποίων θα ικανοποιηθούν με τη δημιουργία τεχνικών έργων. Τα έργα αυτά αποτελούν τη βάση για την απασχόληση σε πολλά επαγγέλματα και γενικότερα

ουργία των τεχνικών έργων αποτελεί παρέμβαση στη φύση, το δε αποτέλεσμα της παρέμβασης αυτής ικανοποιεί τις ανάγκες που αποτέλεσαν την αιτία της δημιουργίας των τεχνικών έργων.

γ. Τα τεχνικά έργα περιλαμβάνονται στην κατηγορία των «Παραγωγικών έργων».

Ένα «παραγωγικό έργο» έχει ως σκοπό την ικανοποίηση μιας ανάγκης, την πραγματοποίηση μιας ιδέας ή την εκμετάλλευση μιας ευκαιρίας και παρέχει τη δυνατότητα εκπλήρωσης του σκοπού του.

δ. Για τη δημιουργία τεχνικών έργων που προορίζονται για την ικανοποίηση κάποιων αναγκών απαιτείται η διερεύνηση και η αξιολόγηση των δυνατών εναλλακτικών μορφών και λύσεων. Η ενέργεια αυτή έχει βαρύνουσα σημασία, διότι με αυτή και μόνον είναι δυνατόν να γίνει ορθολογιστικός προγραμματισμός της αντιμετώπισης των αναγκών. Από την αξιολόγηση και διερεύνηση αυτή μπορεί να αποκλειστούν τεχνικά έργα που είναι ολιγότερο αποδοτικά, είτε λόγω μη επαρκούς κάλυψης των εκάστοτε αναγκών, είτε λόγω κατασκευής τεχνικών έργων κατά πολύ μεγαλύτερων ή/και δαπανηρότερων από τα πράγματι αναγκασιούτα και να επιλέγουν τα κατάλληλα. Είναι πιθανόν να έχουν προταθεί τεχνικά έργα, τα οποία δεν είναι αποδοτικά, βαρύνουν πολλαπλά την οικονομία που τα πραγματοποιεί, εμποδίζοντας, τόσο την εκτέλεση άλλων έργων που θα κάλυπταν πλέον επείγουσας φύσεως ανάγκες και θα ήταν αποδοτικότερα, όσο και την έγκαιρη επιστροφή των διατιθέμενων οικονομικών πόρων, καθώς και την ορθή κάλυψη αυτών τούτων των αναγκών που καλούνται τα έργα αυτά να καλύψουν.

Προτάσεις του ΤΕΕ για την προετοιμασία του «Φακέλου του έργου»

για την κίνηση της οικονομίας.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι:

- το Δ' ΚΓΠΣ έχει τη δυνατότητα να χρηματοδοτήσει μεγάλο αριθμό τεχνικών έργων,

- η εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας μπορεί να επιφέρει τα αντίστοιχα αποτελέσματα στον κοινωνικό βίο και

- ότι ο Ν. 3316/05 προβλέπει, επιτυχώς, όλα τα βήματα για την ορθή επιλογή και πραγματοποίηση τεχνικών έργων

σας διαβιβάζουμε τις παρακάτω προτάσεις του ΤΕΕ, σχετικά με την προετοιμασία του «Φακέλου του έργου», τη σύνταξη του οποίου θέτει ως προϋπόθεση για την πραγματοποίηση των έργων ο παραπάνω νόμος».

1. Η δημιουργία του «Φακέλου έργου»

α. Σύμφωνα με τις παρ. 1 και 5, του άρθρου 4 του Ν. 3316/04, για κάθε τεχνικό έργο, οι αρμόδιες υπηρεσίες που εκτελούν μελέτες, υπηρεσίες και έργα, σε κατάλληλο χώρο διατηρούν αρχείο με τον τίτλο «Φάκελος έρ-

γου» στο οποίο διαφυλάσσεται όλο το σχετικό με το τεχνικό έργο υλικό. Και τούτο, από τη στιγμή που δημιουργείται η ανάγκη ή η ιδέα του τεχνικού έργου μέχρι την κατεδάφισή του και την εξασφάλισή του.

β. Σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 4 του Ν. 3316/04 με απόφαση του ΥΠΕΧΩΔΕ ή του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, καθορίζονται ειδικότερα:

- Οι ενέργειες και τα στοιχεία που απαιτούνται για την προετοιμασία του κυρίου του έργου ανά κατηγορία ή κατηγορίες μελετών.

- Το ειδικότερο περιεχόμενο του «Φακέλου του έργου» και των προκαταρκτικών μελετών ανά κατηγορία μελετών.

γ. Τέλος, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 4 του Ν. 3316/04, με απόφαση του ΥΠΕΧΩΔΕ, καθορίζονται:

- Τα αρχεία που είναι υποχρεωμένες να τηρούν οι υπηρεσίες που εκτελούν μελέτες, υπηρεσίες και έργα, για την παροχή πληροφοριών κατά τον προγραμματισμό άλλων έργων και

την προεκτίμηση της δαπάνης των σχετικών συμβάσεων.

- Η πρόσβαση στα αρχεία.

- Η αξιοποίησή τους από άλλες υπηρεσίες και αναθέτουσες αρχές.

- Ο συντονισμός των υπηρεσιών.

- Η αρμόδια υπηρεσία της ΓΓΔΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ για την τήρηση κεντρικού αρχείου και την παροχή οδηγιών προς την Αναθέτουσα Αρχή.

2. Οι ανάγκες και η ικανοποίησή τους

α. Με τον όρο «ανάγκη» καλείται το συναίσθημα που επέρχεται στον άνθρωπο με την εμφάνιση της έλλειψης από κάτι. Από την ένταση της ανάγκης και το είδος του ελλείποντος αντικειμένου επηρεάζεται η πορεία της ζωής του ανθρώπου, η οποία πιθανόν, για το λόγο αυτό, να υπόκειται σε στενοχώρια ή ενόχληση ή και να διατρέχει κίνδυνο.

β. Η ικανοποίηση των αναγκών που γεννώνται σε κάθε κοινωνικό σύνολο αντιμετωπίζονται με κατάλληλες ενέργειες, μεταξύ των οποίων και η δημιουργία τεχνικών έργων. Η δημι-

3. Ανάλυση και εξέταση ιδεών ή ενεργειών για την ικανοποίηση των αναγκών και καθορισμός των τεχνικών δεδομένων του έργου

3.1. Πρώτες ενέργειες του ενδιαφερόμενου φορέα για την ικανοποίηση των αναγκών:

Οι πρώτες ενέργειες του φορέα που επιθυμεί να ικανοποιήσει τις εμ-

φρανισθείσες ανάγκες είναι, αφού περιγράψει τις ανάγκες αυτές, να προτείνει τις ιδέες ή ενέργειες, με τις οποίες μπορούν να ικανοποιηθούν οι εμφανισθείσες ανάγκες και να προχωρήσει στην επιλογή των κατάλληλων τεχνικών έργων, τα οποία θα μπορούσαν να ικανοποιήσουν καταλληλότερα τις εμφανισθείσες ανάγκες.

3.2 Αρχικός κατάλογος τεχνικών έργων για την αντιμετώπιση των αναγκών:

Συνήθως καταγράφεται από τον ενδιαφερόμενο φορέα κατάλογος τεχνικών έργων, που πιθανόν να ικανοποιούν τις ανάγκες του, και συγκεντρώνονται είτε από το μελετητή είτε από την τεχνική υπηρεσία του φορέα, όλα τα διαθέσιμα στοιχεία για τα έργα του καταλόγου. Τα στοιχεία αυτά αφορούν την ταυτότητα κάθε τεχνικού έργου του καταλόγου, τα στοιχεία του ιδιοκτήτη, τον ακριβή στόχο κάθε έργου και την τυχόν συνάφεια με τα υπόλοιπα κλπ.

Κάθε τεχνικό έργο και οι εναλλακτικές του λύσεις θα αξιολογηθεί κατά την εκπόνηση της αντίστοιχης μελέτης σκοπιμότητας, ώστε το έργο που θα επιλεγεί για υλοποίηση να ικανοποιεί τις ανάγκες του ενδιαφερόμενου φορέα.

3.3 Τεύχος τεχνικών δεδομένων των έργων:

Σύμφωνα με την παρ. 1.α του άρθρου 4 του Ν. 3316/05 είναι απαραίτητο να καθοριστεί για κάθε τεχνικό έργο το τεύχος τεχνικών δεδομένων αυτού, στο οποίο περιλαμβάνονται:

α. Η τεχνική περιγραφή του τεχνικού έργου, στην οποία περιγράφονται ο τρόπος που θα ικανοποιούνται οι εμφανισθείσες ανάγκες, καθώς και τα κύρια τεχνικά, λειτουργικά και λοιπά χαρακτηριστικά και ιδιαιτερότητες αυτού. Τα χαρακτηριστικά αυτά θα πρέπει να είναι σαφώς προδιαγεγραμμένα, οι τυχόν δε ανεκτές προσεγγίσεις δεν πρέπει να επιτρέπουν ουσιαστικές αποκλίσεις από αυτά. Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό αποτελεί σε ποιο βαθμό πληρότητας προβλέπεται ότι θα χρησιμοποιηθεί το τεχνικό έργο.

β. Η περιγραφή των τοπικών συνθηκών και της ευρύτερης περιοχής όπου θα τοποθετηθεί το τεχνικό έργο,

καθώς και οι ιδιαιτερότητες αυτής.

γ. Οι υφιστάμενες περιβαλλοντικές, αρχαιολογικές και άλλες δεσμεύσεις ως προς το σχεδιασμό του τεχνικού έργου.

δ. Οι διαθέσιμες και απαιτούμενες υποστηρικτικές μελέτες (γεωλογικές, εδαφολογικές, γεωτεχνικές κλπ.) που απαιτούνται για την εκπόνηση της μελέτης του τεχνικού έργου.

ε. Το μέγεθος του τεχνικού έργου.

στ. Τα ποσοτικά στοιχεία φυσικού αντικείμενου του τεχνικού έργου, που απαιτούνται για την υλοποίηση αυτού.

4. Η μελέτη σκοπιμότητας και η τεκμηρίωση της σκοπιμότητας του τεχνικού έργου

4.1. Γενικά

α. Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 1.β. του Ν.3316/05, με τη μελέτη σκοπιμότητας του τεχνικού έργου, η οποία εξετάζει τη σχέση της πραγματοποίησης του τεχνικού έργου και της ικανοποίησης των αναγκών, τεκμηριώνεται η σκοπιμότητα του τεχνικού έργου.

β. Για την τεκμηρίωση της σκοπιμότητας του τεχνικού έργου με τη σύνταξη της μελέτης σκοπιμότητας αυτού, πρέπει να προκύψει ότι είναι δυνατόν το έργο αυτό να πραγματοποιηθεί με τις υπάρχουσες ή πρόσθετες οικονομικές δυνατότητες, εντός του απαιτούμενου για την ικανοποίηση των αναγκών χρόνου, και συγχρόνως ότι ικανοποιεί αφενός μεν τις προσδιορισθείσες ανάγκες, αφετέρου δε τη μορφή και την ποιότητα που απαιτεί ο εργοδότης.

γ. Σύμφωνα με τις ισχύουσες περί μηχανικών διατάξεις, η μελέτη σκοπιμότητας μετά τη σύνταξη της παραδίδεται από τον εργοδότη στους μελετητές της τεχνικής μελέτης του τεχνικού έργου, προκειμένου να προχωρήσουν στην εκπόνηση της τελευταίας.

δ. Η μελέτη σκοπιμότητας καταλήγει σε συγκεκριμένα συμπεράσματα για όλα τα βασικά θέματα του τεχνικού έργου, λαμβάνοντας υπόψη και αξιολογώντας τις διάφορες εναλλακτικές λύσεις.

ε. Η συμβολή των μελετών σκοπιμότητας στην καλύτερη αξιοποίηση των επενδύσεων κατανοείται καθη-

Γ. ΑΛΑΒΑΝΟΣ

Τα πλεονεκτήματα είναι εμφανή

Επιμένουμε ειδικότερα στην πρόταση που κατέθεσε το ΤΕΕ στον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας για χρηματοδότηση της σύνταξης των φακέλων έργων, στο αρχικό τους στάδιο (αντίστοιχο μιας προκαταρκτικής μελέτης). Αυτό τόνισε κατά την ομιλία του στην ετήσια εκδήλωση για το 2009, ο Πρόεδρος του ΤΕΕ, **Γ. Αλαβάνος**, για να προσθέσει: «Για όλα τα έργα που οποιοσδήποτε φορέας του Δημοσίου ή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης οραματίζεται να πραγματοποιήσει, τα πλεονεκτήματα είναι εμφανή. Θα δοθεί μελετητικό αντικείμενο σε εκατοντάδες γραφεία, με ελάχιστο συνολικό κόστος. Θα υπάρχουν όλα τα συγκριτικά στοιχεία, με επιστημονική επεξεργασία, που θα οδηγήσουν στις αναγκαίες ιεραρχήσεις και επιλογές έργων που θα έχουν τις προϋποθέσεις υλοποίησης. Αυτά τα έργα θα πληρούν τις προδιαγραφές ένταξής τους στο ΕΣΠΑ ή σε άλλα προγράμματα. Και σε όλη την εκτέλεση και ζωή τους θα συνοδεύονται από τον φάκελο έργου, κάτι που αποτελεί τη μεγαλύτερη και θετικότερη καινοτομία του νόμου 3316 για τις μελέτες.

Θα μπορεί να λειτουργήσει έτσι ορθά ένα παρατηρητήριο παρακολούθησης των έργων, που πολλές φορές σε διάφορες παραλλαγές έχει νομοθετηθεί, αλλά ποτέ δεν έχει λειτουργήσει, αναγκαίο για την άντληση εμπειριών που θα χρησιμοποιηθούν για θεσμικές διορθωτικές αλλαγές. Για κάποιες από τις οποίες δεν παρατούμαστε ως προς το χρόνο λήψης τους. Να περιορίσουμε τα συστήματα στρέβλωσης. Για παράδειγμα, να χρησιμοποιούμε πραγματικά αναλυτικά τιμολόγια και τιμολόγηση των εργασιών, με μέθοδο σύγχρονη και επιστημονική, και δυνατότητα εύκολης και συνεχούς ενημέρωσης».

μερινά ολοένα και περισσότερο. Μεγάλοι δε οργανισμοί, οι οποίοι ασκούν οικονομική πολιτική σε διεθνή κλίμακα, όπως η Διεθνής Τράπεζα, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων ή ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Αναπτύξεως (Organisation for Economic Co-operation and development - OECD) πιέζουν και ενίοτε απαιτούν από τις αναπτυσσόμενες οικονομίες την εκπόνηση των μελετών σκοπιμότητας για τη χρηματοδότηση των επενδύσεων.

4.2. Περιεχόμενο της μελέτης σκοπιμότητας:

Η μελέτη σκοπιμότητας ερευνά και αναλύει σε βάθος όλες τις παραμέτρους σχετικά με την πραγματοποίηση του τεχνικού έργου, ώστε να γίνει δυνατή η λήψη οριστικής απόφασης για την αποδοχή ή απόρριψη της πραγματοποίησης αυτού.

Όλες οι παράμετροι και τα θέματα της μελέτης σκοπιμότητας αλληλοεξαρτώνται και αλληλοεπηρεάζονται, άλλα σε υψηλότερο και άλλα σε χαμηλότερο βαθμό. Γι' αυτό τα θέματα που περιλαμβάνονται στη μελέτη σκοπιμότητας δεν εξετάζονται μεμονωμένα ή χωριστά, αλλά ακολουθούν μια προσέγγιση διαδοχικής ανατροφοδότησης και διασυνδέσεων, που καλύπτει όλα τα αντικείμενα και με διαφορετικές εναλλακτικές λύσεις, ώστε να βρεθεί τελικά η καλύτερη εφικτή οικονομική, τεχνική, διαχειριστική κλπ. λύση.

Ο σκοπός της μελέτης σκοπιμότητας είναι να ελέγξει αν μια ιδέα για την ικανοποίηση μιας ανάγκης ευσταθεί από όλες τις απόψεις, ώστε το τεχνικό έργο που θα προταθεί μετά από την αξιολόγηση σχετικών εναλλακτικών λύσεων, να αποτελέσει τελικά μια βιώσιμη και αποδοτική παραγωγική μονάδα. Συγκεκριμένα η μελέτη σκοπιμότητας προσδιορίζει:

- Τα τεχνικά χαρακτηριστικά και τα κριτήρια σχεδιασμού του τεχνικού έργου που ικανοποιεί την ανάγκη.
- Τον απαιτούμενο χρόνο κατασκευής του τεχνικού έργου και το γενικό χρονοδιάγραμμα πραγματοποίησης αυτού.
- Το συνολικό κόστος του τεχνι-

κού έργου, με την εκτίμηση στοιχείων παρόμοιων σχετικών έργων, και τους κανόνες χρηματοδότησης.

Μετά τη συγκέντρωση και καταγραφή των διαθέσιμων για το τεχνικό έργο στοιχείων, σχετικά με το ιδιοκτησιακό και πολεοδομικό καθεστώς των πιθανών χώρων εγκατάστασης και των περιβαλλοντικών δεδομένων αυτών, η μελέτη σκοπιμότητας ερευνά:

- Αν υπάρχει ικανός φορέας για την ανάληψη της πραγματοποίησης του τεχνικού έργου.
- Αν υπάρχει ικανός φορέας που θα αναλάβει τη λειτουργία του τεχνικού έργου.
- Αν το τεχνικό έργο ή τα προϊόντα που θα παραχθούν από αυτό θα

ικανοποιούν τις ανάγκες.

- Αν το μέγεθος του τεχνικού έργου είναι εφικτό και επαρκές για να ικανοποιήσει τις ανάγκες.
- Αν η τεχνική παραγωγής και ο τεχνικός εξοπλισμός που χρησιμοποιούνται, είναι αποδεκτά από τον ενδιαφερόμενο φορέα.
- Αν η επιλογή της τοποθεσίας για την εγκατάσταση του τεχνικού έργου είναι ικανοποιητική από άποψη κόστους μεταφοράς, περιβαλλοντικών επιπτώσεων κλπ.
- Αν υπάρχουν τα μέσα για τη λειτουργία του τεχνικού έργου στις κατάλληλες προδιαγραφές.
- Αν η οργάνωση της διαδικασίας παραγωγής είναι αποτελεσματική.
- Αν η χρηματοδότηση, τόσο κατά το στάδιο της μελέτης, όσο και κατά το στάδιο της κατασκευής και

λειτουργίας είναι εξασφαλισμένη.

- Αν θα υπάρχουν τυχόν αρνητικές αντιδράσεις από την κοινή γνώμη για την πραγματοποίηση του τεχνικού έργου.
 - Αν η αξιολόγηση του τεχνικού έργου από κοινωνική άποψη δίνει θετικά αποτελέσματα κλπ.
 - Αν διατίθεται κατάλληλη εδαφική έκταση ή είναι δυνατή η εξασφάλισή της.
- Με βάση τα παραπάνω διατυπώνεται το οριστικό συμπέρασμα για το τεχνικό έργο και διαπιστώνεται τελικά, αν αυτό είναι σε θέση να ικανοποιήσει τις ανάγκες.
- Μετά την ευνοϊκή αξιολόγηση και επιλογή του τεχνικού έργου συντάσσονται:

εκτιμάται η δαπάνη κατασκευής του έργου. Επειδή η μελέτη σκοπιμότητας, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 3316/05 είναι το αρχικό στάδιο των τεχνικών μελετών, η προεκτίμηση της δαπάνης του τεχνικού έργου γίνεται κατ' αναλογίαν με τον υπολογισμό που προβλέπεται από τις τεχνικές προδιαγραφές μελετών του ΠΔ 696/74 για τα αρχικά στάδια μελετών, δηλαδή με τη σύνταξη προσεγγιστικού προϋπολογισμού δαπάνης για το σύνολο του έργου, βασιζόμενου επί της εκτάσεως ή του όγκου αυτού και τιμών μονάδος αρμοδίως εγκεκριμένων ή άλλως προκυπτουσών εκ στατιστικών στοιχείων κόστους παρομοίων έργων. Τέλος δε, προεκτιμάται η δαπάνη για τη σύνταξη των αντίστοιχων μελετών και συναφών υπηρεσιών σύμφωνα με τον ΚΠΑΜΥ του άρθρου 4 παρ. 7 του Ν. 3316/05.

δ. Το σχέδιο σύμβασης για την απόκτηση γης (ιδιοκτησιακό):

Εάν δεν είναι διαθέσιμη η εδαφική έκταση που απαιτείται για την ανάπτυξη του τεχνικού έργου, η απόκτησή της είναι δυνατόν να γίνει:

- Με συμβόλαιο αγοράς.
- Με σύμβαση μίσθωσης.
- Με ειδική προγραμματική συμφωνία που θα περιέχει τους όρους σχετικά με την κατασκευή του έργου σε ακίνητο ιδιοκτησίας τρίτου, την εκμετάλλευση του έργου επί ορισμένου χρονικού διαστήματος και την εν συνεχεία απόδοσή του στον ιδιοκτήτη.

Μετά την αποδοχή της μελέτης σκοπιμότητας από το φορέα, ο τελευταίος προκηρύσσει την ανάθεση εκπόνησης των αναγκαίων προκαταρκτικών μελετών προκειμένου να προωθήσει την πραγματοποίηση του τεχνικού έργου.

5. Ανάθεση της προετοιμασίας του «Φακέλου του έργου» με δημόσια σύμβαση

Σύμφωνα με το άρθρ. 4 παρ. 6 του Ν. 3316/04 ο κύριος του έργου δύναται να αναθέσει την εκτέλεση μέτρων ή το σύνολο της προετοιμασίας του «Φακέλου του έργου» (υποστηρικτικές μελέτες, μελέτη σκοπιμότητας) με δημόσια σύμβαση. ■